BIOLOGIA / GENETYKA • KLASA 8

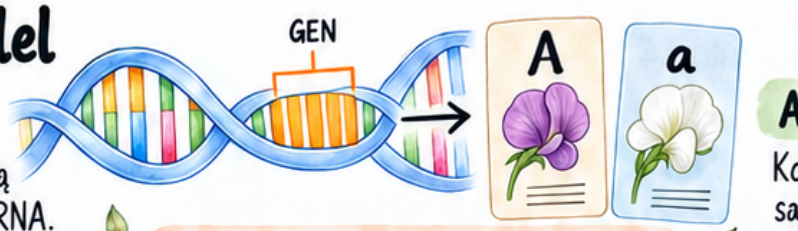
Słowniczek genetyczny

Wizualna ściągawka – nie pomyl pojęć!

1 Gen i allel

Gen

Odcinek DNA z instrukcją wytworzenia białka lub RNA.

Allel

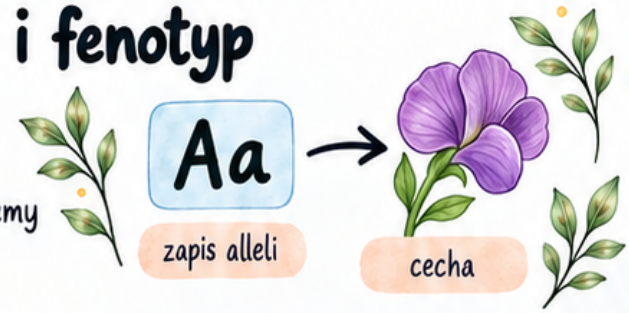
Konkretna wersja tego samego genu, np. A lub a.

Gen = instrukcja. **Allel** = wersja instrukcji.

2 Genotyp i fenotyp

Genotyp

Zestaw alleli organizmu. Dla jednego genu zapisujemy np. Aa.

Fenotyp

Cechy organizmu, np. barwa kwiatów, wzrost lub grupa krwi.

Na fenotyp wpływają genotyp i środowisko. Fenotyp to nie tylko wygląd!

3 Homozygota i heterozygota

Homozygota

Dwa takie same allele danego genu: AA lub aa.

homo = takie same

Heterozygota

Dwa różne allele danego genu: Aa.

hetero = różne

Te nazwy odnoszą się do konkretnego genu.

4 Allel dominujący i recesywny

Dominujący (A)

Przy dominacji pełnej jego efekt ujawnia się w AA i Aa.

Recesywny (a)

W tym modelu jego efekt ujawnia się tylko w aa.

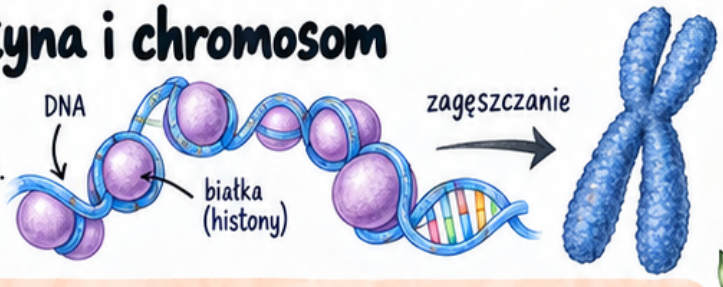
Dominujący nie znaczy „silniejszy" ani „częstszy".

W Aa allel a nadal jest obecny i może być przekazany potomstwu.

5 Chromatyna i chromosom

Chromatyna

DNA połączone z białkami. Między podziałami jest mniej upakowane.

Chromosom

Uporządkowana struktura z chromatyny. Przed podziałem mocno się zagęszcza.

Ta sama informacja, inny stopień upakowania – jak luźna nitka i zwarta paczka.

Chromosomy istnieją także między podziałami, ale są wtedy mniej zwarte.